

551 o. z. r. 1921 k revisi zákonů obecných a r. 1922 svou přednáškou v pražském odboru našeho Spolku »Zajištění věna manželky obchodníka«.

Zřejmě z toho, že odchází nám v něm velice platná síla, které těžce budeme postrádati při malém našem kruhu pracovníků.

Ztratili jsme duši poctivou a nezištnou, vzácného přítele a rádce a druha nám všem drahého.

Stav náš a zejména notářská komora Pražská zachová mu zajisté trvalou, vděčnou vždy vzpomínku.

Dr. Čulík.

Dr. R. Král:

In memoriam ...

(Výročí úmrtí Dra Karla Batka.)

V jednom — nepamatuji se již, kterém — ze svých nejkrásnějších essayí našel F. X. Šalda podivuhodná slova, jimiž hodnotil vysoký intelektuální a morální smysl onoho národa, který dovede uctívati své veliké mrtvé — odnímá ony mrtvé jich době a současnosti, promítá jejich činnost a jejich typ do plynoucího toku dějinného vývoje, ano více, povznáší je do Slavína národních světců: toť onen tajemný spodní proud tvůrčích sil národa, sil, jimž Šalda říká mytotočivné, sil, jichž vnější projekce zdá se mi nejkrásnější inkarnací národní duše, poněvadž vytváří to, bez čeho není národ národem, totiž: tradici národních ctností.

Hovořovali jsme o tomto předmětu s velikým malostranským samotářem — jehož jméno jsem v předu uvedl — několikrát za války, též po válce; poválečné thema velmi přílehavé.

Hle, vděčný národ! Dovedli jsme pochopiti a dovedli se připojiti v plném vnitřním a zvroucňelém přesvědčení k paianu radostného a rozplesaného vděku, projevovalného tak hlaholně osvobozeným národem — Vůdcům; zdaž nemělo však již tenkrát býti hlasitě připomenuto, že první pouť vděčného národa má spěti k památným manům vysehradského Slavína, tam aby se poklonily všechny vrstvy jimi vzkříšeného národa oněm Rozsévačům, kteří po řadu decenií rozsévají nesmírnou setbu nadšení, odporu, vzdoru a síly a připravili národ k žatvě veliké doby, když se mu dostalo velikých vůdců. Tam jsme se mohli sejíti všichni, bez rozdílu stavu, zájmů, vyznání, to byla basis k projevu syntetické národní vůle, manifestující kontinuitu vzkříšených a osvobozených s křisiteli a osvoboditeli.

Tyto myšlenky prochvívaly mojí hlavou, když jsem se v den výročí úmrtí Dra Karla Batka tísnil v zástupu tří čtyř oficiálních osobností u jeho hrobu; vím, pietnosti vzpomínky neuběře na ceně nepatrný počet vzpomínajících, ale že tak záhy a tak málo je vzpomínáno, je, zdá se mi, zarážející... vždyť přece tento hrob chová tělesné pozůstatky muže, který čtyřicet let pracoval pro blaho stavu notářského, čtyřicet let přemýšlel onen intenzivně a s železnou pravidelností pracující mozek pro notáře a — za notáře, také pro dorost a za dorost, podivnou náhodou rovněž nevzpomínající...

Tyto řádky chtěly býti stejně elegickými jako vyčítavými, poněvadž stojí za nimi oddaný přítel a obdivovatel, který dovedl někdy nesouhlasit, nikdy však přestatí ctít.

Nikdy, aspoň v mém životě, zdá se mi, nedoznalo ono staré: de mortuis... nového a hlubšího pro mne pochopení, jako v okamžiku, kdy jsme stáli nad Tvým

rovem, Dr. Batku, kdy vše malicherné a codenní odpadá a před duševní zrak vystupuje Tvá světlá postava ve skvělě a zářné zbroji duševního pracovníka, který dal stavu notářskému vše, co měl a co mohl — věř, srdce těch, kdož stáli nad Tvým rovem, tloukla jednotným tepem vrcící vděčnosti a úcty za vše, co Jsi vykonal.

Věř, sen o vděčném stavu není snad přece jen pohádkou...

Případy z praxe.

I.

Smlouva o odstoupení nemovitosti s výhradou doživotního požívání jest darováním a nepodléhá tudíž takový převod obecní dávce z přírůstku hodnoty nemovitosti.

Manželé N. odstoupili v roce 1924 notářským spísem svoji usedlost sestře (resp. švakrové) a jejímu ženichu se zřetelem k nastávajícímu jejich sňatku za to, že tito ponechají jim doživotní požívání předaných realit.

Zemský inspektorát vyměřil z tohoto převodu dávku 3252 Kč 60 h (nešlo zde o příbuzenský poměr dle odst. 3. § 4 pravidel o dávce).

Do platebního rozkazu podali zcizitelé odvolání.

V něm namítali, že převod ten nepodléhá vůbec dávce z přírůstku hodnoty, protože se jedná o neúplatné jednání mezi živými (dle § 4 č. 1. pravidel).

Neboť úplatou se rozumějí pouze statky a práce, které se ze jmění spolusmluvníka navzájem plní. (Tak rozh. ze dne 26. června 1923 Rv I 205/23, sb. Vážný č. 2765).

Zemský správní výbor ve svém rozhodnutí ze dne 10. června 1925 č. 46701/VIII/25 se k tomuto názoru přiklonil a odvolání vyhověl.

Uznal, že v daném případě se jedná pouze o t. zv. deductio servitutis se strany zcizitele, tedy o darování se zachováním poživacího práva pro zcizitele, a uvádí doslovně:

»Zciziteli jest volno buď darovati nemovitost ničím nezatíženou nebo při darování si zachovati právo poživací, t. j. prakticky darovati nemovitost zatíženou vlastním poživacím právem tak, jako jí může darovati zatíženou věcným právem osoby třetí.

Pro pojem darování je totiž lhostejno, že poživací právo vznikne teprve při převodu.«

II.

Vztahuje se předpis § 1. lit. d. zákona ze dne 25. července 1871 č. 76 ř. z. pouze na projev vůle dárcovy, nebo též na prohlášení obdarovaného, že dar přijímá?

Majitelka domu M. Z. chtěla zajistiti své zletilé dceři meškající mimo domov věno na této své usedlosti a učinila proto slib toho obsahu, že jí daruje peněz 60.000 Kč a k jeho zajištění dává v zástavu svůj dům.

O tomto darovacím slibu byl zřízen notářský spis, o přijetí daru pak prohlášení, které bylo zasláno obdarované s tím, aby je v notářské kanceláři svého pobytu podepsala a aby notář její podpis ověřil.

Týž však sepsal o přijetí daru nový notářský spis, jsa toho názoru, že pouhé prohlášení postrádající formy notářského spisu nestačí k přijetí daru skutečně neodevzaného.